
Тема 2.

**Тема 2.2. Правові засади
застосування поліцейських
заходів**

Превентивні поліцейські заходи:

- перевірка документів особи;
- опитування особи;
- поверхнева перевірка і огляд;
- зупинення транспортного засобу;
- вимога залишити місце і обмеження доступу до визначеної території;
- обмеження пересування особи, транспортного засобу або фактичного володіння річчю;

-
- проникнення до житла чи іншого володіння особи;
 - застосування технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису;
 - перевірка дотримання обмежень, установлених законом стосовно осіб, які перебувають під адміністративним наглядом та інших категорій осіб;
 - поліцейське піклування.

Відповідно до Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» від 20 листопада 2012 року, документи, оформлення яких передбачається цим Законом із застосуванням засобів Реєстру, залежно від їх функціонального призначення, поділяються на:

1) документи, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України:

1) документи, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України:

- а) паспорт громадянина України;
- б) паспорт громадянина України для виїзду за кордон;
- в) дипломатичний паспорт України;
- г) службовий паспорт України;
- г) посвідчення особи моряка;
- д) посвідчення члена екіпажу;
- е) посвідчення особи на повернення в Україну;
- є) тимчасове посвідчення громадянина України;

2) документи, що посвідчують особу та підтверджують її спеціальний статус:

- а) посвідчення водія;
- б) посвідчення особи без громадянства для виїзду за кордон;
- в) посвідка на постійне проживання;
- г) посвідка на тимчасове проживання;
- г) картка мігранта;
- д) посвідчення біженця;
- е) проїзний документ біженця.

- **Опитування особи**

Поліцейський може опитати особу, якщо існує достатньо підстав вважати, що вона володіє інформацією, необхідною для виконання поліцейських повноважень.

Опитування особи – це засіб спілкування поліцейського з громадянином, під час якого працівниками поліції досягається мета щодо отримання інформації від осіб, яких опитують, про скоєнні кримінальні та адміністративні правопорушення або такі, що мають бути вчинені, про осіб, причетних до їх вчинення, та про інші події, що мають значення для підтримання публічного порядку і громадської безпеки або такі, що належать до сфери діяльності поліцейських служб.

-
- **Поверхнева перевірка**
 - **Зупинення транспортного засобу**
 - **Вимога залишити місце і обмеження доступу**
 - **на визначену територію**
 - **Обмеження пересування особи чи транспортного засобу або фактичного володіння річчю**

-
- **Проникнення до житла чи іншого володіння особи.**

Поліція може проникнути до житла чи іншого володіння особи без вмотивованого рішення суду лише в невідкладних випадках, пов'язаних із:

- рятуванням життя людей та цінного майна під час надзвичайних ситуацій;
- безпосереднім переслідуванням осіб, підозрюваних у вчиненні злочину;
- припиненням злочину, що загрожує життю осіб, які знаходяться в житлі або іншому володінні.

ВАЖЛИВО ЗНАТИ.

Право на недоторканність житла – це одне з основоположних прав людини. У статті 30 Конституції України визначено, що кожному гарантується недоторканність житла. Не допускається проникнення до житла чи до іншого володіння особи, проведення в них огляду чи обшуку інакше як за вмотивованим рішенням суду. У невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та майна чи з безпосереднім переслідуванням осіб, які підозрюються у вчиненні злочину, можливий інший, встановлений законом, порядок проникнення до житла чи до іншого володіння особи, проведення в них огляду й обшуку.

Проникнення до житла чи іншого володіння особи всупереч волі особи, яка там проживає, може здійснюватися в таких випадках:

- за наявності ухвали слідчого судді;
- без ухвали слідчого судді, але за наявності невідкладних випадків, пов'язаних із врятуванням життя людей та майна чи з безпосереднім переслідуванням осіб, які підозрюються у вчиненні злочину.

-
- **Перевірка дотримання вимог дозвільної системи органів внутрішніх справ**
 - **Застосування технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису**
 - **Перевірка дотримання обмежень, установлених законом стосовно осіб, які перебувають під адміністративним наглядом, та інших категорій осіб**

- **Поліцейське піклування**

Поліцейське піклування може здійснюватися щодо:

- неповнолітньої особи віком до 16 років, яка залишилася без догляду;
- особи, яка підозрюється у втечі з психіатричного закладу чи спеціалізованого лікувального закладу, де вона утримувалася на підставі судового рішення;
- особи, яка має ознаки вираженого психічного розладу і створює реальну небезпеку оточуючим або собі;
- особи, яка перебуває у публічному місці і внаслідок сп'яніння втратила здатність самотійно пересуватися чи створює реальну небезпеку оточуючим або собі.